

Ledare

Jaakko Antti-Poika DIREKTÖR,
FÖRVALTNINGSNÄMNDEN FÖR SVEABORG

Den snabba försvagningen av de ekonomiska utsikterna lyfter fram flera frågor ur turismens synvinkel, varav den viktigaste torde vara följande fråga: Minskar det totala antalet besökare på Sveaborg eller kommer den sämre ekonomiska utvecklingen att gynna turismens tillväxt i hemlandet i stället för utomlands. Saken är viktig ur turistföretagares på Sveaborg synvinkel. På grund av sommarens dåliga väder var besökarantalet något lägre än i fjol, men trots detta växte efterfrågan på tjänster som helhet.

Början av år 2009 har medfört osedvanligt mycket arbete för verket: förutom den normala arbetstopp som bokslutet orsakar har vi övergått till att bli kunder hos servicecentret för personal- och ekonomiförvaltning. Allt detta borde endast synas för våra kunder som en ännu mer flytande betalningsrörelse, men de långvariga och grundliga förberedelserna har under det gångna året tagit mycket av verkets resurser i anspråk.

Det inleda året innebär ett alltmer intensivt samarbete med Helsingfors öppna fängelse. Fängelsebyggnaderna som varit i Senaattikiinteistös ägo ett antal år övergår till förvaltningsnämndens förvaltning. Fängelset och förvaltningsnämnden renoverar och förnyar områdets träbyggnader med en relativt snabb tidtabell. Förvaltningsnämndens egen byggnadskapacitet inom den närmaste tiden går mestadels åt detta arbete. Projektet är särskilt viktigt med avseende på Sveaborgs långsiktiga byggnadscykel, fängelsets arbetsinsats när det gäller renoveringsarbeten på ön är central. I framtiden kan fängelsets betydelse växa ytterligare i och med utmaningen med renoveringarna på Skanslandet och Kungsholmen.

Diplom utdelades till kvalitetsutvecklare på Sveaborg på resevässan

S ex turistarrangörer som med framgång klarat av Haaga-Perhos kvalitetsutbildning mottog sina diplom igår på estraden till resevässan Matka 2009. Restaurang Yläkerho, Restaurang Walhalla, JT-Line, Museiverkets Sveaborgsmuseum, Samfundet Ehrensärd och förvaltningsnämnden för Sveaborg klarade av utbildningen. Diplomen delades ut av direktören för Centralen för turistfrämjande (CTF) Jaakko Lehtonen. Resten av de 12 turistarrangörer som deltog i kvalitetsutbildningen på Sveaborg får sina diplom vid nästa utdelningstillfälle i höst.

Programmets namn Kvalitet till tusen kommer av målsättningen att förmå tusen arrangörer att delta. Denna gång fick 23 turistarrangörer runt om i Finland motta ett diplom. Haaga-perho som ansvarar för utbildningen i enlighet med CTF:s koncept, vilken började år 2001, hanterar LaatuVerkko-databasen, tillgänglig för alla deltagande aktörer. Företag som deltar matar bl.a. in uppgifter om kundtillfredsställelse som de sedan kan jämföra med andra aktörer och se sin egen placering.

Männen bakom fästningen

Jan Peter van Suchtelen

Jan Peter van Suchtelen, född i Holland, var medlem av ryska armens krigskollegium och arméns huvudkvartermästare. Han ledde belägringen av fästningen Sveaborg i finska kriget år 1808. Tack vare hans förhandlingskicklighet kapitulerade den av viceamiral C. O. Cronstedt ledda fästningen Sveaborg efter eldstriderna under vårvintern 3.5.1808. Kapitulationen påverkade betydligt utgången av kriget och Rysslands seger. Efter kriget utnämnde tsaren honom till Rysslands ambassadör i Stockholm.

Själen renas på Sveaborg

”Mitt sinne lugnar ned sig på Sveaborg. När jag åker känner jag mig som en ny människa. Energin flödar igen. Det beror på det här bildsköna landskapet och den friska luften. När man ser över det vida havet känns det som att jag bara är en liten människa och mina bekymmer är små. För mig är Sveaborg en gåva.“

Mitt Sveaborg

Toshiko Huttunen talar finska väl och färgstarkt med låg röst. Toshiko kommer från Japans sydligaste ö Kyushu i Nagasaki varifrån hon kom till Finland med sin make och har redan varit finsk medborgare i 40 år.

Toshiko har visat fästningen för personalen vid servicecentret i Kamp och brukar även visa runt sina japanska gäster. Under åren har Toshiko lärt känna några Sveaborgsbor. Hon besöker Sveaborg 2–4 gånger i veckan året runt. Viktiga saker för henne i livet är keramiskt bildhuggeri, konstsimning, sång och i synnerhet Sveaborg.

- Jag beger mig iväg runt 10 tiden. En finländare tar med sig rågbröd som matsäck men jag tar en risboll och en termoskanna med hett vatten,” berättar Toshiko. Risbollen är formad som en triangel av kokt ris och inuti den finns ett torkat, saltat, rostat surplommon som vecklats in i ett shisoblad.

Pålägget består av sjögräs.

- Jag har två platser på Sveaborg, en klippa och en bra viloplats. Under en varm somardag tar jag med mig ett underlag för en liten tupplur. Jag packar allting klart redan kvällen före Sveaborgsutflugten och jag känner mig väl till mods och på det sättet kan man njuta av den kommande utflykten redan i förväg – längre, säger Toshiko leende.

”Hemligheten bakom trivsel är rätt klädsel och bra matsäck”

- På sommaren måste man ha två hattar, en spetshatt och en yllehatt. På vintern måste man ha vindtäta kläder och dubbla handskar. Det blir en rolig utflykt när man tar med sig frukt och bra läsning. På våren tar jag med mig kikare och fågelböcker. Jag har till exempel lärt känna igen en tystlåten knipa, knölsvan, storskrake, rödnäbbad tärna och ormvråk – en ormvråk brukade sitta i kronan på en björk men jag har inte sett till den sedan två år tillbaka. Den flyger så elegant.

Landskapet på Sveaborg får Toshiko att också erinra sig om vackra sånger, av vilka jag får höra en på japanska. ”Höstaftonen fördjupas/resans himmel tystnar – av ensamhet./När jag ser på himmelen på väg till hembyn/saknar jag hembyn och mina föräldrar”.

Men finns det någon finsk sång som har kopplingar till Sveaborg? ”Rauno Lehtinens komposition ’On hetki’”, svarar hon utan att tveka. Vi konstaterar tillsammans att vemod tycks förena den japanska och finländska musiktraditionen.

Förutom utflykter till Sveaborg berättar Toshiko Huttunen att hon redan nio gånger varit på utflykter med höstfärger i ”klippbergen” i Lappland. Är andra japaner lika flitiga vandrare? ”Man säger att förmågan att njuta av livet utvecklas hos alla människor men japanerna vill göra även detta g r u n d l i g t”, säger hon och skratrar. Liksom flera andra japaner var Toshiko medlem av en bergsklubb när hon bodde i Nagasaki. I Japan utgörs 73 % av ytan av berg. Klubbmedlemmarna företar regelbundna fotvandringar och inleder dem vid soluppgången. Utrustningen packas redan kvällen innan. -

Toshikos anvisningar har testats av japanernas långa historia. ”Människans liv är som om hon skulle gå en lång väg och bära en tung rygsäck utan brådska” säger hon och härmar shogun Togukawa Leyasus dikt.

Öppna fängelset fungerar som frigivningsenhet

Den nye direktören för öppna fängelset på Sveaborg Tapio Linatti har bytt bransch vart tionde år och i verktygslådan finns kunskande för den nuvarande uppgiften: Juris magister Linatti behärskar paragraferna, poliskonstapeln Linatti känner till bakgrunden och byggnadsföretagaren Linatti förstår vad det är fråga om i fångarnas byggnadsarbetsprojekt.

Var är alla fångar?

Linatti som under julen flyttade över till Sveaborg från fängelset i Pyhäselkä berättade att han senast besökt Sveaborg för 10 år sedan som "turist". Första arbetsdagen på Sveaborg var en omtumlande erfarenhet för den nye fängelsedirektören.

- Först upptäckte jag vid färjstranden att man faktiskt bor här, eftersom folk, familjer och pensionärer var i rörelse klockan åtta på morgonen och folk var på väg till jobbet på fastlandet. Förmiddagen tillbringade Linatti på den nya arbetsplatsen med att bekanta sig med personalen och lokalerna men på eftermiddagen greps han av en känsla av att någonting inte stämde:

-Jag funderade på var alla fångar höll hus? Stämmer siffrorna trots att man inte ser till någon? säger han och ler. Näväl, de befinner sig naturligtvis på bygget dagtid, men i ett slutet fängelse, varifrån jag kommer, ser man ständigt fångar i korridorerna, upplyser han.

Öppna fängelset har strängare regler

Det öppna fängelset på Sveaborg ser inte ut som ett fängelse. Dit leder endast en port i ett lågt trästaket från gården till ett angränsande flervåningshus. Det är inte att undra på att utländska turister ibland förirrar sig till fängelseområdet.

-Även för personalen är ett litet öppet fängelse lugnare. Det förekommer ytterst sällan att någon stör ordningen. Att bryta mot reglerna kan innebära att fången måste återvända till det slutna fängelset. Möjligheten till ett friare liv i det öppna fängelset motiverar fångarna att bete sig sakligt, berättar Linatti.

Som före detta polis ser Linatti fångarna som klienter.

-I polisarbetet såg jag hur våldsamma situationerna och hur oförutsägbara människornas gärningar kunde vara. I fängelset är fångarnas verksamhet mer konsekvent och kontrollerbar. Missbrukare får mediciner och vård. Fångarna känner till barlasten i sitt förflutna och det är inte ändamålsenligt att stän-

dig påminna dem om denna. Fångarna vill gå vidare i livet och det hör till fängelset att stödja detta mål.

Sveaborgsborna har tagit emot fångarna väl

Öppna fängelset som funnits på Sveaborg sedan 1973 har inte lett till klagomål om störningar från de boende eller besökare. De boende på Sveaborg har under åren fått bevittna hur det som fångarna bygger påbörjats och slutförts med goda resultat.

-Fångarna i det öppna fängelset befinner sig alla i slutskedet av sina domar och kommer strax ut, bland oss. Egentligen är situationen här och nu inte märkvärdigare än den i friheten lite senare, belyser Linatti läget.

Med blicken mot framtiden

Linatti talar entusiastiskt om utsikterna för fängelseverksamheten. Enligt honom är en av fängelsets mest viktigaste uppgifter att förebygga återfallsbrottsligheten.

- Många anser det onödigt eller alltför utopistiskt med nuvarande insatser för ett liv utan brott, men även ett fåtal lyckanden är viktiga.

Viktigt i fängelserna är till exempel att utbilda fångar. Enligt Linatti är yrkesutbildning under fängelsetiden en väg för fångarna i öppna fängelset att få fäste inför det normala livet som väntar inom en snar framtid.

-Den pågående kursen för stenhuggare på Sveaborg passar utmärkt för fästningen eftersom fångarna här gör murrenoveringsarbete och stenbeläggningar. För den som genomgått utbildningen är arbetssituationen som frisläppt mycket bra, i en stad av Helsingfors storlek finns det arbete för alla som genomgår kursen. Ur fängelsets synvinkel är detta en utmärkt sak, säger han med ett leende.

Å andra sidan finns det fångar som ännu inte haft något jobb, och bara att gå till job-

bet och överhuvudtaget följa tidsscheman är svårt för dem. Vägen till utbildningen öppnas bl.a. genom rehabilitering av missbrukare tillsammans med Diakonissanstalten. Ett samarbetsprojekt med Invalidförbundets utbildningscentral i Träskända är till för unga fångar som avbrutit skolan, och där avhjälpes man inlärningssvårigheter. För varje fånge utarbetas en egen frigivningsplan; man söker vid behov en stödbostad eller andra stödformer för tiden efter fängelset, kartlägger arbetsutsikter och avtalar om fortsatt rehabilitering redan före frigivningen.

Förvaltningsnämnden är en flexibel samarbetspartner

Företag, kommuner och staten anlitar fångelser för underleverantörsarbeten och delprodukter men företagsvärldens tidtabeller och sanktionssystem passar inte alltid ihop med fängelsets verksamhet.

-Förvaltningsnämnden för Sveaborg däremot är en flexibel samarbetspartner. Det är möjligt att vid behov till och med avbryta bygget för vintern och fortsätta på våren, berättar Linatti. Fångarna har även bedrivit landskapsskötsel på Sveaborg och i framtiden kommer detta kanske att fortsätta på de angränsande öarna, Skanslandet och Kungsholmen, om dessa ansluts till förvaltningsnämndens ansvarsområde, säger han förhoppningsfullt.

Fängelsedirektörens flygturer

Under arbetsveckan bor Linatti på fastlandet och åker hem till familjen i Uleåborg på helgerna. En flytt till Sveaborg kommer inte i fråga på grund av familjen.

-Många undrar om det inte är jobbigt att behöva åka färja till jobbet. Jag har själv upplevt att färjeresan har sin egen charm och även om det varit hektiskt på jobbet, kan man koppla av en stund på färjan. Det känns fortfarande bra varje morgon och även om resan till jobbet är välbekant är jag inte alls less. Och promenaden från färjan till fängelset: den skimrande morgongryningen, den vita snön skapar en stilla och högtidlig stämning – detta inger lugn! anförtror Linatti.

Och vad gör en fängelsedirektör på sin fritid? Som hobby nämner Linatti 'flygturer'.

-Jag sysslade med backhoppning som ung och fallskärms hoppning i armén. Nu är jag ute efter ett certifikat för ultraflygning – vad det vore fint att kunna sväva omkring ovanför sin arbetsplats!

Tillbringa en stämningsfull fest i Pirunkirkko festsal

Pirunkirkko festsal är en populär plats för bröllop och fester som måste förhandsbokas i god tid. I festsalen ryms drygt 120 festdeltagare, salen är dock inte alltför stor för även mindre tillställningar.

I kombination med Smedjesalens konferenslokal på undervåningen blir Pirunkirkko ('Djävulskyrkan') en lämplig lokal för seminarier och konferenser. De två kabinetterna i ena ändan av salen lämpar sig till exempel för grupparbete eller som lekrum för barn. Det är lätt att komma till Pirunkirkko också på vintern eftersom det bara är ett par minuters promenad till festsalen från färjstranden

och Sveaborgs kyrka.

Det nästan ursprungliga, med tiden patinerade brädgolvet ger lokalen en särskild stämning och är ett av salens särdrag. Lokalen delas av en ståtlig rad av valpelare och taket är välvt. Möblerna består av långa bord och bänkar som också bidrar till att skapa tidens anda. Lokalen har ett varmkök, toalettutrymmen och garderob. Till festen kan man antingen beställa catering-service eller ta med egen mat och dryck.

Pirunkirkko är den västliga flygelbyggnaden i Kronverket Ehrensivård vars byggnadsarbete inleddes år 1776. Under sin historia

har lokalen fungerat som arbetslokal och som förråd och bostad. Pirunkirkkos egendomsnamn har ofta varit föremål för förundran men man känner inte till namnets historia med säkerhet. Enligt en teori skulle namnet ha sitt ursprung i att kyrkan varit en mötesplats för personer med olika tro i garnisonsstaden.

Den aktuella bokningssituationen kan man kontrollera på Sveaborgs webbplats www.suomenlinna.fi -> kokous- ja juhlatilat -> Pirunkirkon juhlasali.

Öppet hus

Fest- och konferenslokalernas försäljningstjänst på Sveaborg ordnar en kväll med öppet hus i samarbete med öns övriga aktörer på onsdag 25.3.2009 kl. 16 - 19. I evenemanget deltar Sveaborgs kyrka, Restaurang Café Chapman, Restaurang Suomenlinnan Panimo, Restaurang Yläkerho, Restaurang Walhalla, Viaporin Juhlapalvelu, Cafe Vanille, Hostel Suomenlinna och JT-Line.

Du är välkommen att delta i utlottningen där huvudpriset är fotografering av er fest på Sveaborg under sommaren 2009!

Välkomna!

Försäljningssekreterarna
Sari Mäkinen och Henna Savolainen
Fest- och konferenslokalerna på Sveaborg

Sveaborgs turistarrangörer presenterar sig

Konstnärsgillet i Helsingfors, en förening med över 700 bildkonstnärer, har haft utställningsverksamhet på Sveaborg sedan 2004. Denna organisation som tillvaratar konstnärers intressen ordnar varje månad en högklassig utställning med modern konst samt omfattande privata utställningar och samutställningar av inhemska och utländska konstnärgrupper i det gemytliga Galleri Strandkasernen.

Galleriets utställningssekreterare är sedan hösten 2007 Eeva Muona. För flera konstvänner är hon bekant från Richardsgatans artotek som hon skötte i närmare 9 år.

- Artoteket är fortfarande en hjärtesak för mig; genom det finner en betydande mängd god konst ett nytt hem. Efter ett långt tjänstgöringspass ville jag dock arbeta inom utställningssektorn och det har också varit roligt och belöande. Utställningarna är en ytterst viktig kanal för konstnärer att presentera sina aktuella arbeten, och Strandkasernens luftiga och

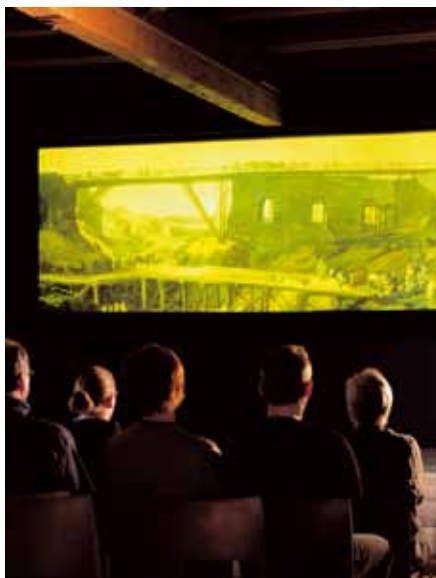
vackra lokal erbjuder en möjlighet för ovanligt stora helheter.

Galleriets utställningssekreterare ansvarar för nästan allt som har att göra med utställningarna: val av utställningar, information, kontakter med konstnärer, anordnande av utställningar, konstförsäljning och kundservice.

-Det långsiktiga målet är att öka kännedomen om modern konst och moderna konstnärer genom att visa mångfacetterad, upplevelsemässig och även gränsöverskridande modern konst så att publiken upplever att de kan lätt ta till sig denna.

-Det är en utmaning som ibland skapar stress, men den senaste tidens statistiksiffror sporrar; antalet besökare, uppmärksamhet från media och intressanta utställningsansökningar har ökat rejält.

Evenemang på Sveaborg

27–28.2 Viapori Winter Blues

Intensiv stämning och avslappnat hållgång i Sveaborgs ståtliga miljö erbjuder bl.a. J. Karjalainen och Veli-Matti Järvenpää med sin sammansättning Paratiisin pojat (på bilden). Rejäl blues framförs bl.a. av Wentus Blues Band samt Eero Raittinen och Noisy Kinda Men. Evenemanget ordnas av Viapori Forum ry. Biljetter från Lippupiste, tfn 0600 900 900 (1,75 e/min + lna). www.viapori.fi/winterblues

11–13.4 Påsken på Sveaborg

På Sveaborg respekterar man påsktraditionerna. Palmsöndagens familjemässa börjar i Sveaborgs kyrka söndag kl. 14. Kyrkans påskäggsutställning är öppen 6–15.4 kl. 11.30–16. På fästningens restauranger erbjuds traditionella påskdelikatesser.

Efter vintern öppnar vissa av fästningens museer sina dörrar. Den svenska tiden i fästningen kan man bekanta sig med i Ehrensvärdmuseet. Sveaborgsmuseet erbjuder uppgifter och berättelser för hela familjen. I leksaksmuseet finns gamla leksaker från 1800- och 1900-talet utställda.

12.3–23.4 Föreläsningar för allmänheten om fästningens historia och nutid

Föreläsningsserien ordnas av Samfundet Ehrensvärd och förvaltningsnämnden för Sveaborg. Föreläsningarna i Sveaborgsmuseets auditorium ges torsdagar fr.o.m. kl. 17.15. Besökarna hinner således med färjan som går kl. 16.40 från Salutorget. Se föreläsningarnas teman www.suomenlinna.fi

1.6–31.8 Guidade rundvandringar dagligen

Kl. 11 och 14 på engelska, kl. 12 på svenska, kl. 13 på finska ordinarie runda, kl. 15 temarundvandringen Sveaborgs kanoner och tunnlar på finska, www.suomenlinnatours.com

3-6.6.2009 Gardets Musikkår 190 år-festival

En ny festival där versioner av militärmusik med mässingsinstrument avlyssnas i kyrkan, militära trummor och fanfarer genljuder i tornen, en stor picnic-konsert spelas i solen och slottsfestens solister förtrollar publiken under klubbafonen. www.kaartinsoittokunta.fi

9.6–8.8 Det förtrollade valvets hemlighet

En äventyrstur som baserar sig på historiska fakta. Turen tar barnen och deras föräldrar med på en tidsresa genom Sveaborg. Tis, ons, tors och

lör kl. 12 och 15 på finska, fre kl. 12 på svenska, (inte 19–21.6), biljetter från Lippupalvelu.

13–14.6 Les Lumières – Kulturfestival inspirerad av upplysningstiden och Historiskt militärläger

Les Lumières erbjuder ljusa sidor av livet på 1700-talet samt epokens musik, seder och bruk för alla. www.historiapaiva.fi

På militärhistoriska föreningars militärläger kan allmänheten bekanta sig med lägerlivet på 1700-talet och följa historiska skådespel under veckoslutet.

10.6 Siniväriset (premiär) på Sveaborgs sommar-teater

Q-teatern visar en pjäs av inhemsk produktion regisserad av Heidi Räsänen. I rollerna bl.a. Laura Birn, Elena Leeve, Taisto Oksanen och Wanda Dubiel. www.q-teatteri.fi

Minun pohjoiseni -exhibition, photo Rune Snellman

Vårens evenemang

27–28.2	Viapori Winter Blues
11–13.4	Påskén på Sveaborg
12.3–23.4	Föreläsningsserie för allmänheten
1.6–31.8	Guidade rundvandringar dagligen
3-6.6	Gardets Musikkår 190 år-festival
9.6–8.8	Äventyrstur för barn: Det förtrollade valvets hemlighet
13.6	MeriViapori – flytande träbåtsutställning
13–14.6	Les Lumières – Kulturfestival inspirerad av upplysningstiden
13–14.6	Historiskt militärläger
Fr.o.m. 10.6 (premiär)	Häxornas krig i Sveaborgs sommarteater

Vårens utställningar

T.o.m. 31.12.2009	Sveaborgs kapitulation - C. O. Cronstedts svåra vår 1808, Sveaborgsmuseet
Fr.o.m. 21.5	Tullmuseets sommarutställning: Tullens internationella verksamhet.
29.1–15.2	TRILOG(i), Tiiu Kirsipuu - Aime Kuulbusch - Marja-Liisa Mäki-Penttilä, Galleri Strandkasernen
19.2–8.3	Nurjapuisto, Antti-Ville Reinikainen, Galleri Strandkasernen
12.3–5.4	Minun pohjoiseni, utställning av Nordiska Konstförbundet i Finland, Galleri Strandkasernen
9.4–3.5	Soledad Chuaqui - Aulis Harmaala - Maija-Liisa Heinälehto, Galleri Strandkasernen
7.5–24.5	Leikisti – oikeesti, 20-årsjubileumsutställning av bildkonstskolan vid Konstnärsgillet i Helsingfors, Galleri Strandkasernen
28.5–18.6	Eerola Marja - Juurinen Jussi - Kontio Kaisa - Korkiakoski Sami, grafik och målningar, Galleri Strandkasernen

Viapori Winter Blues, Paratiisin Pojat, foto: Timo Kirves

SUOMENLINNA VISITOR CENTRE

öppet 1.10–30.4 dagligen 10–16 (stängt 10.4),
2.5–30.9 dagligen 10–18
Förvaltningsnämnden för Sveaborg,
Sveaborg C 74, 00190 Helsingfors
Sveaborgs turistinformation,
tfn (09) 684 1880, info@suomenlinna.fi
www.suomenlinna.fi

Sveaborgs nyhetsbrev utkommer tre gånger per år.
Elektronisk version på webbplatsen www.suomenlinna.fi på finska, svenska och engelska.

Utgivare Förvaltningsnämnden för Sveaborg
ANSVARIG REDAKTÖR Synnöve Vaari
LAYOUT Teerenhovi
FOTOGRAF Petri Mikonsaari, Esko Jämsä, Juha Rahkonen, Kari Palsila, Yrjö Tuunanen, Timo Kirves
ISSN 1458-1590.